

Eiertrossen van de wulk *Buccinum undatum* de moeite van het onderzoeken waard?

Marc Jacobs

Enigszins geïnspireerd door het werk van Bob Entrop (Entrop, 1959) die blijkbaar heel wat schelpjes in eiertrossen van wulken vond, onderzocht ik begin 1999 enkele honderden wulkennesten.

Een klein staal van 60 eiertrossen, verzameld op 13 januari 1999 te Bray-Dunes leverde 2 porseleinkrabbetjes *Pisidia longicornis*, een anemoon, een isopode, een skelet van een zeeboontje *Echinocyamus pusillus* en een tolhoren *Gibbula tumida* op. Deze laatste is een allochtone soort die ook van de Nederlandse kustbekkens is via vondsten in aangespoelde wulkennesten (Entrop, 1959).

Op 2 en 3 februari 1999 kon ik dan nog eens 220 eiertrossen oprapen tussen de Belgisch-Franse grens en Lefferinckoucke. Ze maakten deel uit van een stranding van meer dan duizend, vaak zeer grote en verse wulkenresten.

De oogst:

- een anemoontje: telkens hetzelfde type, klein oranje anemoontje, in 4 trossen gevonden met een totaal van 8 ex.
- fuikhoren *Nassarius reticulatus*: in 4 trossen werden enkele eikapsels gevonden, in 2 trossen telkens 3 levende ex. (3 ex. van 9 mm hoogte en 3 ex. met een hoogte van 5 mm)
- glanzige tepelhoren *Lunatia alderi*: 1 vers leeg horentje
- muizenootje *Ovatella myosotis*: 2 verse lege horentjes
- *Gibbula tumida*: 2 zeer vers uitzierende lege horentjes met een nog glanzende parelmoerlaag in 1 tros. Uitermate interessant waren de verse, onafgesleten Bryozoa-kolonies die op beide horentjes terug te vinden waren. Door F. Kerckhof werden ze gedetermineerd als *Hippopodinella lata*. Deze soort verkiest warmere wateren en komt voor van West-Afrika tot de Middellandse zee, de Golf van St.-Malo en in het Kanaal aan de Zuidkust van Engeland (niet noordelijker dan Hastings). Dit korstvormende mosdiertje heeft een karakteristieke habitat op de schelp van nog levende gastropoden, occasioneel lege schelpen of schelpen bewoond door heremietkreeftjes. (Hayward & Ryland, 1979)

- Wulk: naast de vele tienduizenden embryootjes en piepkleine wulkjes, ook 1 grote wulk (hoogte 9 mm).
- Wadslakje *Hydrobia ventrosa*: 2 verweerde lege horentjes
- Boerenknoopje *Discus rotundatus*: een veel voorkomend landslakje (Gittenberger, 1984)
- Porseleinkrab *Pisidia longicornis*: in totaal kon ik niet minder dan 125 ex. terugvinden. Meestal 1 tot 4 ex. per tros met twee uitschieters: 12 ex en een tros met zo maar even 78 porseleinkrabbetjes.
- Ruig krabbetje *Pilumnus hirtellus*: 1 ex.
- Isopoda: 12 ex. (meestal 1 ex. per tros) en behorende tot de familie Cirolanidae, waarschijnlijk *Eurydice pulchra*.
- In 3 eiertrossen werd telkens 1 kleine slangster gevonden: in twee gevallen betrof het de levendbarende slangster *Amphipholis squamata* en éénmaal *Amphiura brachiata*.

Na mijn onderzoekje vond ik in het Zeepaard een artikeltje van Pierre Recourt (1997). Die heeft precies hetzelfde gedaan als ik, namelijk enkele 100-den eikapsels van de wulk onderzocht. Ook hij was geïnspireerd door Bob Entrop. Zijn ervaringen en resultaten zijn enigszins gelijk aan de mijne. Het uitpluizen heeft een vrij laag rendement en grote aantallen speciale soorten leverde het niet op. Interessant was wel dat ook hij een exemplaar vond van *Gibbula tumida* (L., 1758) in een wulkenkapsel verzameld op 27 juni 1996 te Velsen-Noord.

Summary

In egg masses of the common whelk, *Buccinum undatum*, the author found amongst other common organisms, 3 empty but fresh looking specimens of the top shell, *Gibbula tumida* (Montagu). One specimen was found on 13 January 1999 in an egg mass collected on the beach of Bray-Dunes. Two other specimens were collected in one egg mass out of 220 washed ashore on 2 and 3 February on the beach between the French Belgium border and Lefferinckoucke in France. On both the specimens fresh looking colonies of the southern bryozoan *Hippopodinella lata* (Bush) were present.

Literatuur

- Entrop, B., 1959. Schelpen vinden en herkennen. Zutphen, Thieme: 320 p.
- Gittenberger, E., 1984. De landslakken van Nederland. - KNNV., nr. 37. p. 68-69.
- Hayward, P.J. & J.S., Ryland, 1979. Synopses of the British Fauna n° 14: British Ascophoran Bryozoans, key and notes for the identification of the species. p. 216-217.
- Hayward, P.J., 1996. Collins Pocket Guide tot the Sea Shore of Britain and Northern Europe. London, HarperCollins: 352 p.
- Recourt, P., 1997. Schelpen zoeken in de eikapsels van de wulk: de moeite waard? Het Zeepaard, 57(4): 81-82.

**Zeepannelaan 43
8670 Koksijde (St.-Idesbald)**